

Natuurmonumenten
Dhr. Marc van den Tweel, directeur

Email: m.vandentweel@natuurmonumenten.nl

Zeist, 13 juni 2020

Betreft: Rapport van Natuurmonumenten stigmatiserend

Geachte heer Van den Tweel,

Hartelijk dank voor uw reactie van 10 juni op ons schrijven van 8 juni. STAF is verbaasd over de inhoud van uw reactie en eveneens over de uitingen van Natuurmonumenten via het boerenvakblad Akkerwijzer. Zowel uw reactie, als ook die van uw woordvoerder in Akkerwijzer, staan haaks op de inhoud van het rapport van Natuurmonumenten¹ over de vondst van bestrijdingsmiddelen in Drentse natuurgebieden. Wij lichten dat hieronder toe.

Op 12 juni laat uw woordvoerder via vakblad Akkerwijzer weten dat Natuurmonumenten zich distantieert van polarisatie rond het rapport over de vondst van bestrijdingsmiddelen in Drentse natuurgebieden. Ervan uitgaande dat de berichtgeving in Akkerwijzer klopt, en uw woordvoerder woorden van dergelijke strekking heeft gebruikt, verwijt u burgerinitiatief Meten=Weten en dagblad Trouw framing en polarisatie van het debat, door enkel naar de landbouw te wijzen als veroorzaker van 'de gifdeken' (dit is een parafrasering) over Drenthe. Natuurmonumenten stelt nu expliciet ervoor te hebben gewaakt een schuldige aan te wijzen. In uw brief van 10 juni maakt u in andere bewoordingen ook dit punt.

Rapport NM benadrukt landbouw, maar verzwijgt andere bronnen in hoge mate

Voorgenoemde uitingen van Natuurmonumenten staan haaks op de inhoud van uw rapport. STAF heeft u en ook de hoofdonderzoeker laten weten dat in het rapport van Natuurmonumenten een deugdelijke bronnenanalyse ontbreekt. Alle vondsten van ongewenste middelen worden in het rapport in hoge mate gelinkt aan de landbouw als mogelijke bron. Dit komt doordat de landbouw veelvuldig wordt opgevoerd als mogelijke bron, terwijl andere mogelijke bronnen helemaal niet

¹ Onderzoek naar de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in vier Natura 2000 gebieden in Drenthe en de mogelijke invloed van de afstand van natuurgebieden tot landbouwgebieden op de belasting met bestrijdingsmiddelen. Natuurmonumenten, maart 2020.

worden genoemd, of relatief onopvallend worden genoemd. Doordat deze essentiële informatie ontbreekt in het rapport, geeft het rapport de ruimte aan burgergroepen als Meten=Weten en de journalist van Trouw om de gevonden stoffen in hoge mate te linken aan de landbouw (conform het rapport van Natuurmonumenten).

Wij willen een voorbeeld noemen. Het rapport stelt (Resultaten, pag 4): *'Wij konden niet vaststellen waar het veelgevonden difenyl vandaan kwam'*. Waarom vermeldt Natuurmonumenten niet de meest aannemelijke bronnen – die zijn namelijk wel in beeld bij de onderzoekers (zie onderstaande correspondentie)? Waarom geeft Natuurmonumenten de lezers van het rapport de ruimte om te denken dat dit uit de landbouw komt? Waarom wordt elke mogelijke link met de landbouw wel expliciet benadrukt, maar een mogelijke link met andere bronnen weggelaten of ergens relatief summier vermeld?

Hoofdonderzoeker onderschrijft bevindingen STAF

STAF vindt het verrassend dat de hoofdauteur richting Natuurmonumenten de bevindingen van STAF weerspreekt. Hieronder de mailwisseling (copy-paste). De namen van personen zijn vervangen door STAF en hoofdonderzoeker Natuurmonumenten (NM)

5 jun. 2020 om 19:31 schreef STAF aan hoofdonderzoeker NM

Ik heb je rapport gelezen, en zet bij enkele stoffen die jullie hebben gevonden vraagtekens. Je schaaft difenyl onder de bestrijdingsmiddelen, maar klopt dat wel? Is wat je gemeten hebt geen atmosferische depositie vanuit (indirectie) verbranding van aardolie? Zelfde vraag voor difenylamine.

Op welke bronnen baseren jullie je, dat het bestrijdingsmiddelen zouden betreffen?

5 jun. 2020 om 20:52 schreef hoofdonderzoeker NM aan STAF

Eindelijk zijn we het een keer eens. Inderdaad vermoeden wij dat difenyl en antraquinon uit uitlaatgassen komen. Mogelijk difenylamine ook. Door historische reden zijn ze ooit bij de labs als pesticiden beland, omdat ze vroeger wel gebruikt werden in de landbouw of als conserveermiddel op oa citrusfruit. De meeste pesticidenlabs meten ze daarom tezamen met andere bm.

groeten. Het aparte is dat er vrijwel niets bekend is over wat met deze stoffen in de natuur gebeurt. We weten ook niet wat ze betekenen voor de gezondheid van het vee of van mensen. Wederom het is voor iedereen van belang dat we netter met onze omgeving gaan omgaan. Emissie van auto's volgens literatuur: 6 microgram antraquinon per autokilometer en 60 microgram difenyl. Dat telt lekker op in Nederland.

7 jun. 2020 om 16:56 schreef STAF aan hoofdonderzoeker NM

Dank voor je bericht en goed te lezen dat we het eens zijn.

Waar wij het niet over eens zijn, is dat deze essentiële informatie ontbreekt in jullie rapport. Dit niet vermelden, is geen correcte verslaglegging voor een onderzoeker. STAF zou dan ook graag zien dat je deze essentiële informatie toevoegt aan jullie rapport. Zou je dat willen doen? Het STAF-bestuur zal in ieder geval Natuurmonumenten verzoeken deze informatie erbij te vermelden op zijn website.

7 jun. 2020 om 18:08 schreef hoofdonderzoeker NM aan STAF

We wachten geduldig de wensen van NM af.

7 jun. 2020 om 18:20 schreef STAF aan hoofdonderzoeker NM

Wil je hiermee zeggen dat Natuurmonumenten bepaalt welke informatie zij in het rapport willen hebben? Daar ga je als onderzoeker toch niet mee akkoord?

7 jun. 2020 om 22:30 schreef hoofdonderzoeker NM aan STAF

*Als er vragen over het rapport zijn, dient Agrifacts die aan NM te sturen. Zo werkt dat nu eenmaal. Zij dienen bij deze discussie betrokken te worden, want het zijn hun terreinen **en het is hun rapport**. Het zou Agrifacts trouwens sieren als ze niet altijd naar anderen wijst. Ik zou er maar niet op vertrouwen dat Antrachinon en difenyl de grootste boosdoeners zijn in de terreinen van NM. Die bewering is niet hard te maken. Wij hebben in onze rapportage temidden van al die stoffen ook geen hoofdschuldige aangewezen.*

Optellen stoffen in lijn met rapport Natuurmonumenten

U stelt dat de percentages van de stoffen in het totaal gevonden stoffen ecologisch gezien niet relevant is. Dat is STAF volledig met u eens. Het is echter niet STAF die een optelsom maakt van de stoffen, dat doet Natuurmonumenten zelf in zijn rapport (zie bijvoorbeeld de resultaten). STAF is ervan uitgegaan dat Natuurmonumenten een reden heeft om de stoffen bij elkaar op te tellen. Over de meest voorkomende stof difenyl stelt uw rapport: *'Het maakt ongeveer 50% uit van het totale gehalte bestrijdingsmiddelen in de genomen monsters'*. Deze optelsom treft u bijvoorbeeld als citaat aan in het rapport van STAF (dus niet als een bevinding van STAF). STAF vindt het verrassend dat u in uw schrijven van 10 juni stelt, niet achter de optellingen van stoffen te staan. Waarom hanteert u deze lijn dan wel in uw rapport?

Zoals in het begin gesteld, is STAF verbaasd over de reactie van Natuurmonumenten op ons schrijven, alsook uw uitingen in Akkerwijzer. Die staan haaks op de inhoud van het rapport van Natuurmonumenten. STAF heeft uw onderzoekers gevraagd de essentiële informatie alsnog toe te voegen aan het rapport. Uw onderzoekers 'wachten geduldig de wensen van NM af', kreeg STAF als antwoord. STAF wil Natuurmonumenten verzoeken het rapport te laten bijstellen, opdat het voldoet aan de basiseisen voor dit type publicaties. En niet langer bron is voor polarisatie.

Met vriendelijke groet,

Jaap Haanstra, voorzitter STAF